

[Wiinblad.]

Foruden ved Ild, Støv og Smuds kan Genstandene ødelægges alene ved Rystelser. Væsentlige Dele af Samlingerne skal flyttes. To Gange, sagde Arkitekten, maa vi flytte om paa det; naar vi faar bygget en Længe, flytter vi noget af Samlingen derover, og naar vi saa faar opført en ny Længe, skal det flyttes tilbage igen.

Naar vi saa kommer til 1936 og har anvendt 7—8 Mill. Kr., hvad har vi saa faaet? Vi har faaet en Længe, en ensformig Længe i Ny Vestergade med 150 Jernskodder for Vinduerne — det forlanger Brandvæsenet. Tænk Dem en saadan Længe med 150 Jernskodder for Vinduerne. Det er det danske Nationalmuseum! Og saa faar vi en vældig Façade ud imod Stormgade, en Façade, som ganske vil knuse Prinsens Palæ. Ejendommene ved Vestervold bliver staaende, men der bygges en vældig Brandmur imod dem. Det hele bliver nydeligt.

Som jeg bemærkede før, har Flertallet ikke villet lade udarbejde Tegninger over det indre af Længerne, hverken over Rumfordelingen eller over den museumsmæssige Ordning; saa der ved vi ikke, hvad vi faar, men det fremgaar bestemt af saavel Direktørens som Arkitektens Udtalelser, at der vil blive Pladsmangel, hurtigt efter at Museet er blevet genaabnet i 1936. Direktøren erklærede, at Lokalerne vilde blive brugelige, men ikke tilfredsstillende. For de danske Samlinger var der maaske Haab om en Smule Udvidelse, hvis man inddrog Ejendommen Nr. 3 i Stormgade, og det var helt rørende at høre ham tilføje: Ja, de danske Samlinger bestaar jo hovedsagelig af smaa Ting, som man let kan pakke sammen. Det var hans Trøst. Han vilde ikke faa Plads til dem, men maatte pakke dem sammen, det saa han godt forud. Saaledes talte Direktøren om den Bygning, som det danske Folk skal give 7 Mill. Kr. for! Om Etnografisk Samling sagde han, at for den var der ikke anden Udvidelsesmulighed end at købe de to store Ejendomme ud mod Vestervold. Jeg vil bede ærede Medlemmer bemærke, at de skal ikke købes. Den eneste Mulighed for Udvidelse af Etnografisk Museum har Flertallet lukket for. Cirkulationsforholdene bliver ogsaa daarligere, siger Museumsdirektøren og Arkitekten, det vil sige, at det bliver besværligt for Publikum at faa noget Udbytte af Besøg paa Museet.

Det er de nye Tilstande, som strider saa ganske og aldeles imod, hvad der maa kræves af et Museum som Nationalmuseet,

hvor der netop skal være fri og let Adgang, hvor Genstandene skal staa saadan, at de kan bese fra alle Sider, og hvor der kan komme Folk. Nu kan der saa godt som ikke komme Folk. Der var Tale om, at Skoler, Selskaber paa 30 Personer, skulde vises rundt i de danske Museer, og Direktør Mackeprang erklærede, at Selskaber paa 30 Personer kunde han ikke modtage nu i Prinsens Palæ. Og det vil altsaa vedblive i det væsentlige at være saaledes, naar vi faar Stormgade-Projektet gennemført.

Saa smaat og trist tegner det nye Museum sig, naar Direktøren og Arkitekten taler om det, og de har utvivlsomt været meget forsigtige, som de sad der ved Siden af Ministeren, medens det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen og Hr. Vanggaard sad lige foran dem. Det lyder mærkeligt, men er dog sandt, at for et Aar siden, nemlig i Marts 1927, bekæmpede Ministeren med stærke Ord netop det Forslag, som han og Flertallet nu ønsker, at vi skal vedtage. Det var den Gang, da han skulde forsvare Materialgaarden og den gamle Kaserne, da han ikke vilde have Stormgadeplanen, d. v. s. bygge Længer paa Grunden. Han sagde da bl. a.:

„Planen om at tage hele den Karré, hvori Prinsens Palæ ligger“ — altsaa Stormgadeplanen —, „i Brug lige op til Vester Voldgade har den Fejl, at man derved vilde blive nødt til at nedrive kostbare Bygninger og gode Bygninger, der er vel egnede til Beboelse og til Forretningsbrug, og som er i Anvendelse dertil nu. Derved vilde saadan en Plan blive meget dyr, der vilde medgaa store Summer til Erhvervelse af de Byggegrunde, og det, at nedrive saadanne gode og brugelige Bygninger, er der ogsaa for mig noget umiddelbart utiltalende ved; det er en Ødelæggelse af Værdier.“

Jeg vil bede den højtærede Undervisningsminister, naar han nu om lidt faar Ordet, at holde den Tale igen. Jeg vil bede ham atter understrege, at Flertallets Forslag er alt for dyrt og ødelægger store Værdier.

Det lyder ogsaa mærkeligt, men er dog sandt, at under vor Debat her i Salen for et Aar siden protesterede ogsaa det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen mod at benytte Prinsens Palæ. Det var den Gang, han ønskede Museumsbygningen lagt paa det gamle Jernbaneterræn. Han forlangte, at Museet skulde ligge frit, beskyttet mod Rystelser og Brandfare, og han sagde: om den Indsamling, der er sket i 1925, kan man sige,